

SKIEN

Nr. 3 – November 2024 • 83. årgang

MENIGHETSBLAD

Gisle Roksund:
Er det bra for helse å tro?

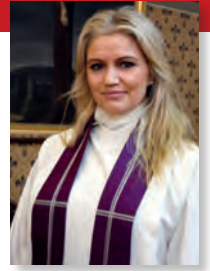
Aktiviteter for barn og unge:
Nytt barnekor i Skien kirke

Ungdomshuset: Suksess
med «middag for alle»

Jula i Skien kirke Les mer på side 10 og 11

Håpets kraft

I mitt yrke som prest, møter jeg mye sorg. Sorgen har så mange ansikter, og kan være komplisert og sammensatt. Ikke minst er ventesorg noe som har vært underkommunisert helt fram til våre dager.

Ventesorg er den sorgen mange opplever i forbindelse med uhelbredelig sykdom, som for eksempel demens hos et nært og kjært familiemedlem. Denne sorgen, som varer over år, kan være like smertefull som hos en som sørger over et dødsfall. Og med denne type sorg følger ofte motløshet. For håpet om å bli frisk til slutt, eksisterer jo ikke.

Det er skrevet mange tekster om betydningen av håpets kraft i menneskenes liv. Den tidligere tsjekkiske presidenten Vaclav Havel, understreket at håp ikke er det samme som optimisme. Det er ikke overbevisning

om at noe vil gå godt, men en visshet om at noe gir mening- uten hensyn til hvordan det går. Det gjelder å finne en mening i livet. Denne meningen, som gir livsmot og som man kan kalle "håp", kan sammenlignes med et anker. Noe som holder en fast til livet, som gjør at man vil fortsette å leve tross smerte og motgang.

Livshistorien til psykiateren Viktor Frankl, som havnet i konsentrasjonsleir under 2.

verdenskrig, illustrerer hva håp kan bety i livet. Årene i fengslet brukte han til å forsøke å rekonstruere et verk han hadde jobbet med, der han rett og slett spør hva som er meningen med livet. Frankl fikk bekreftet hovedtesen i verket sitt: "Den som har noe å leve for, lever lengst!".

De som hadde noe å se frem til, enten det var gjensyn med mennesker, drømmer og planer de ønsket å realisere, greide seg best.

”**Det er nettopp her, midt i hverdagen, vi skal finne en mening...**”

Det kristne håpet handler om fremtiden. Om at motløshet og avmakt en dag skal erstattes av glede og fred, i all

evighet. Det betyr ikke at livet her og nå er uten betydning. Det er nettopp her, midt i hverdagen, vi skal finne en mening. Fylle dagene med noe som bygger oss opp, som gjør at det føles godt og meningsfullt å være menneske.

Det kristne symbol for håp, er et anker. Kristendommen handler også om noe her og nå. I alle små og store kamper, i alle ulike former for og grader av sorg, er vi ikke overlatt til oss selv. Han som har gitt oss livet, holder oss fast til livet. Og vil være hos oss alltid.

Synnøve Skree Skjeldal
Sokneprest Skien menighet
synnoveskree.skjeldal@skien.kommune.no

Julemysteriet

Nå er det jul igjen, og jeg gleder meg til å pakke ut eske på eske med julekrybber og andre juleting. Jeg finner fram «Julemysteriet» av Jostein Gaarder. Det er slett ikke fordi jeg har glemt hva boken/adventskalenderen handler om. Jeg kan den nesten utenat. Men det er noe med det kjente og som bygger seg opp mot det store Julemysteriet. Mysteriet som skjedde og skjer gang på gang: Gud blir menneske.

Den aller første julenatt var det nok full forvirring og stor ståhei ute på Betlehemsmarken. Det voldsomme lyset, englene og sangen som åpnet synet for gjeterne. En engel som sier til dem «Frykt ikke! I dag er det født dere en frelser». Dette var så overbevisende at de straks dro inn til stallen.

Jeg tar meg den friheten å tenke at lyset, sangen og engler trakk til seg oppmerksomhet fra området rundt. Jeg ser at det strømmer til og blir ganske trangt der rundt stallen, ryktet går om en konge som er født.

En annen historie jeg har med meg når det er jul er «Little drummer boy». Den lille

fattige trommegutten som var der i menneskemengden. Han ser og hører. De vise menn kommer fram med de flotteste gaver, bøyer seg i ærbødighet. Noe rører ved hjertet hans – et mysterium. Han vil også gi en gave, men har ingenting foruten sin tromme. Han spør Maria om han kan få spille for barnet. Maria nikker og han setter i gang med den flotteste trommekonsert han kan – forsiktig, full av iver og med hele sitt hjerte – Det aller beste han noensinne har spilt. Og da - da smiler barnet til ham.

Dette er en så vakker fortelling om å gi det vi har. Når vi blir grepet av mysteriet i Jesu

fødsel år etter år skjer det noe. Derfor må vi ta det fram år etter år, høre om det gang på gang.

Kanskje julen i år blir fylt av nye fortellinger/toner/ ord som treffer oss. Da vil jeg omfavne det i mitt hjerte og dele videre fra det.

En velsignet førjulstid og juletid til dere alle – med håp om en ny eller gammel oppdagelse av det store Julemysteriet.

Liv Margaretha Høltkog

Velkommen til et vakkert juleeventyr - Livets juletre

Mandag 9. desember inviteres barn som er fem år, og deres familier til «Livets juletre».

Da vil man lære om juletreets historie og betydning, og hver familie får hogge sitt eget juletre! Bålpanna fyres opp, og det serveres både pølser, gløgg og pepperkaker.

TID: Mandag 9. desember kl. 16.45-19.30

STED: Vi møtes på Rema 1000 parkeringsplass i Siljan og kjører sammen til skogen ved Gorningen.

Barn som er døpt i Skien menighet får invitasjon i posten med informasjon om påmelding. Har dere en 5-åring i hus som ikke er døpt i menigheten, kan man likevel melde seg på via QR-koden her eller se www.skienkirke.no eller på Skien menighets Facebookside.

Lys våken - velkommen til overnatting i kirken

Skien menighet inviterer alle som går på 5. og 6. trinn til Lys våken!

Lys våken er et arrangement med morsomme og spennende aktiviteter, festmiddag, nattkino, nye venner og ikke minst overnatting i kirka, før frokost og gudstjeneste dagen etter. Lys våken handler om å være lys våken for oss selv, hverandre og verden rundt oss, og at Gud er Lys våken overfor oss.

Alle født i 2013 og 2014 som er døpt i Skien menighet vil få invitasjon i posten. Dersom du går på 5. eller 6. trinn og ikke er døpt i menigheten, kan du likevel melde deg på. Bruk QR-koden her, eller se på www.skienkirke.no eller Skien menighets Facebookside for mer informasjon.

Dato: Lørdag 1. mars – søndag 2. mars

Start: Lørdag kl. 17.00

Slutt: Søndag kl. 12.30

Sted: Skien kirke

Tro på blå resept?

- Å oppleve en mening med livet er fundamentalt for alle, sier Gisle Roksund.

Alle ønsker seg god helse og å leve lenge. Men hvordan vi skal greie det, er ikke godt å vite.

Det finnes mange råd og oppskrifter på hvordan livet bør

leves for at helsen skal holde seg best mulig. Noen forskere har rettet oppmerksomheten mot sammenhengen mellom tro og helse. Flere studier har pekt på at religiøsitet kan gi bedre helse.

Gisle Roksund er nylig pensjonert fastlege og har gjennom et langt yrkesliv møtt pasienter med og uten en tro, i ulike faser av livet.

PRAT OM DET VIKTIGSTE

- Hvor viktig er tro for folk som har havnet i vanskelige situasjoner på grunn av sykdom eller skader?

- Min erfaring gjennom nesten 50 år som lege i primærhelsetjenesten, er at å oppleve en mening med livet, er helt fundamentalt for oss mennesker. Jeg siterer ofte en amerikansk

kollega som døde i 2021, Eric Cassell. Han skrev i sin tid at en person er et kroppsliggjort, formålsfullt, tenkende, følende, reflekterende og relasjonelt vesen, hvis handlinger så å si alltid er basert på mening.

Hva som gir livet mening, varierer fra menneske til menneske. Det kan være en tro på en Gud, men også det å være til

nytte for noen, være en del av et fellesskap, familie, venneflokk, arbeidsfellesskap, å elske og føle seg elsket, være i naturen, gå på tur, lese en god bok, høre på et godt foredrag, oppleve en flott konsert eller teaterstykk, god mat og drikke, være med barn og barnebarn, osv. You name it. Etter hvert som jeg ble eldre og mer trygg i legerollen, har jeg snakket med stadig flere av mine pasienter om nettopp dette. Og mange ganger kan en god prat om det viktigste i livet være viktigere for personens liv og helse enn å måle blodtrykk og kolesterol. Uten å oppleve mening, blir livet meningsløst.

Et menneskes relasjoner er også umåtelig viktig. Hvordan har du det med folk rundt deg? Mange undersøkelser viser at det å ha sterke relasjoner, beskytter mot sykdom og død. Flokken beskytter, ensomhet tar liv.

- Hva har troen å si for helsen vår, mener du?

Å ha en tro i betydning Gudstro, oppleves ofte fortrøstningsfullt og trygt. Å kunne gå til Vårherre med bekymringer og bønn, gjør ofte godt. Mange egentlig ikke-troende, kan også be en stille bønn om hjelp og styrke når livet butter og f.eks. alvorlig sykdom oppstår. Å tro på bedring, øker sannsynligheten for bedring. Det vet vi. Faktisk er det slik at det å tro på at en skal holde seg frisk, øker sannsynligheten for at det nettopp skal gå slik.

Kommersiell helseaktør er godt hjulpet av ulike media gjør det de kan for å skremme oss hver dag: Du skal ikke stole på at du er frisk selv om du kjenner deg slik. Det kan jo være noe som ligger og ulmer! Har du sjekket deg? Har du målt ditt, har du målt datt? Vi vet at helsesjekker av friske

sjelden er nyttig for annet enn tilbyderes egne bankkonti.

USIKKER PÅ HVA SOM VENTER ETTER DØDEN

- Hvorfor er det mange som søker mot en åndelighet mot slutten av livet, tror du?

Jeg vet ikke hvor mange som gjør det. I vårt sekulariserte samfunn opplever jeg at svært mange tenker og tror at livet er det vi har her på jorda, og

Kirken og kristne har en historie man ikke bare skal være stolt av. Mye urett er begått i Guds navn. Jeg har snakket med mange personer som er blitt påført skyld, skam og frykt i barndommen som følge av dømmende forkynnelse og ensrettede menighetsmiljø. Jeg har også snakket med kvinner som er blitt utsatt for overgrep og krenkelse av sentrale personer i menigheten de var en del av.

fortapelse og pine. Jeg har også selv overhørt prestens tale om arvesynden da et av våre barnebarn ble døpt. Det er ganske uforståelig for meg å skulle se på et nydelig dåpsbarn som syndig.

Å bli skremt til å tro er ikke helsesamt. En tro som innebærer at en ikke tar kontakt med helsetjenesten ved behandlingstrengende sykdom, er selvfølgelig heller ikke særlig sunt.

Min erfaring er likevel at dette klart er unntak. De aller fleste som bekjenner seg til en kristentro velger en menighet de føler seg vel i, hvor de føler seg sett og verdsatt. Men mange lever også et meningsfylt liv uten gudstro, hvor andre forhold som jeg har beskrevet over, er med på å gi dem et godt liv.

«... Når livet nærmer seg slutten, kan nok mange likevel bli usikre: er det noe som venter meg etter døden?»

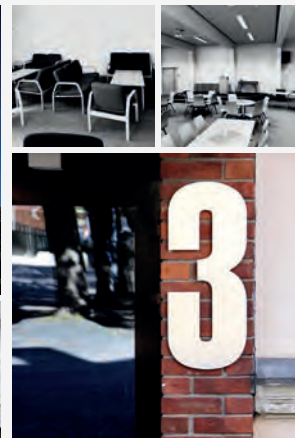
ikke noe mer. Men det å gjøre opp for seg, å få snakke ut med de nærmeste om forhold som har plaget dem og som en har gått og båret på, kan av og til være viktig.

Jeg har ofte oppmuntret gamle og syke til å ta opp eventuelle vanskelige saker mens det ennå er mulig, mens hjernen ennå er klar nok. Det kan både være relasjonelle forhold, men også selvfølgelig en del praktiske forhold, som økonomi og annet.

Når livet nærmer seg slutten, kan nok mange likevel bli usikre: er det noe som venter meg etter døden? Er det noe «på den andre siden»? Det skjer muligens oftere enn vi er klar over. Jeg husker selv tilbake på min aldrende far som hadde vært en erklært ateist det meste av livet. Da han dro på årene og fikk stadig dårligere helse, ba han om å få snakke med tidligere prost Gunnar Holtskog som han hadde kjent siden skoledagene. Hva de snakket om, forble mellom de to.

- Når kommer troen i veien for god helse?

Selv er jeg så gammel at jeg husker rester av «Hvetesdebatten» som raste på 50-tallet. Jeg har hørt sjo- velpredikanter tale om evig

LOKALER FOR ALLE ANLEDNINGER

- Stort selskapslokale med et nytt moderne kjøkken.
- Møterom og fleksible lokaler.
- Mindre rom med peisestue og aktivitetsrom.

Utleielokalene egner seg til ulike sosiale begivenheter, har fleksible møterom og er perfekt til seminarer eller større arrangementer som konferanser og eventer.

Her kan du skape en minneverdig dåp eller konfirmasjon, eller feire høytidelige anledninger og større jubileer. Holbergsgate 3 er også et velegnet lokale til minnestund.

Lokalene har en sentral beliggenhet midt i sentrum, like ved Skien kirke.

KONTAKT

+47 35 58 11 49 (dagtid)

HOLBERGS GATE
selskapslokaler • møterom • konferanser • jubileer

3

Har du trua?

- Hei! Olav Flemmen, heter jeg, vi snakket sammen på poliklinikken for noen uker siden. I morgen skal du jo opereres. Er det noe mer du har tenkt på rundt det?
- Nei, egentlig ikke. Jeg stoler på at dere vet hva dere gjør. Jeg har trua på at det skal gå bra.

Slik kan en en del av en samtale være dagen før en operasjon - kanskje før en stor og livsviktig operasjon. Jeg blir stadig ydmyk og takknemlig i møte med den tilliten vi nyter i helsevesenet. Tilliten er den viktigste forutsetningen for at vi skal kunne gjøre jobben vår. Den forutsetter at pasientene faktisk tror at vi som behandle-re vil gjøre det beste vi kan for dem og at de dermed overlater kontrollen til oss.

I møte med det ukjente, er det troen som gjør at vi ikke overmannes av frykt, men at vi klarer å gå videre, gjennomføre det som må gjøres og overkomme prøvelser. Det gjelder for pasienter på sykehuset og det gjelder oss alle hver eneste dag. Forholdet mellom tillit og kontroll er motsetningsfylt. Det gjelder både på samfunnsplan og på det individuelle plan. Vi lever i en tid der en kan få inntrykk av at kontroll er idealet for hvordan vi skal leve våre liv. Vi skal ta kontroll over økonomien, få kontroll på vekten, bestemme vårt eget utseende, hvem vi vil være. Som om livet er en kode som skal knekkes eller en oppskrift som skal følges. Og dersom vi ikke klarer det, ja, så er det fordi vi ikke har prøvd hardt nok.

Vi har sett eksempler på hva som kan skje dersom tilliten til samfunnsinstitusjonene brytes ned. For eksempel er begrepet «Fake news» de senere år, brukt for å så tvil

om medias troverdighet. Det har ledet mange ut i konspirasjonsteorier og generell mistenksomhet og har vist hvor avhengige vi er av å kunne tro på at noe er sant og ekte. De rommene vi som mennesker har kontroll over er små og kortvarige, men kontrollbehovet overskygger likevel ofte erkjennelsen av at kontroll bare er en skjørhinne over det ukjente, det vi ikke kan vite, det vi ikke kan kontrollere eller forutsi.

Tilbake på sykehuset har pasientenes rett til å bestemme over seg selv. Retten til samvalg når det gjelder behandling, er forskriftsfestet. Det gir pasientene en grad av kontroll over det som skal skje med dem. Hva en derimot skal forstå med et slik samvalg, er ikke like klart.

Det kan virke paradoksalt at sykehuset som en høyteknologisk kunnskapsbedrift skal være så avhengig av noe så uvitenskapelig som tillit, men kan vi som helsepersonell, virkelig forvente at en pasient skal kunne sette seg fullt og helt inn sin egen tilstand, risikofaktorer og behandlingsalternativer, benytte medisinske oppslagsverk og faglitte-ratur og deretter treffe det beste valget? Ingen, ei heller legespesialister, bare så det er sagt, besitter all kunnskap, men vi er alle nødt til å ta beslutninger ut fra det vi tror er sant. Slik blir det også når en pasient skal informeres forut

for en stor og kanskje livsviktig operasjon - Informasjon er viktig, men til syvende og sist er det tiltroen til den som gir informasjonen og dem som som gi behandlingen som er avgjørende. Pasienten må tro på at vi vil ham eller henne vel og vil gjøre det beste. Uten den troen eller tiltroen blir det ingen god behandlingsrelasjon og det blir veldig vanskelig for pasienten å navigere mellom ulike helsetilbydere. Den kristne troen hjelper meg å navigere i livet. Men til forskjell fra konkrete medisinske råd eller faglige retningslinjer er Bibelen en bok for undring og med en visdom som kan gi avgjørende erkjennelser eller store åpenbaringer, men som også kan virke både motsetningsfylt og selvmotsigende. Så er det kanskje heller ikke slik at Bibelen kan forstås fullstendig, at jeg noen ganger må akseptere at livets mysterier er større enn min fatteevne. Sånn har jeg det ganske ofte, egentlig. En utifredstillende tanke for et moderne menneske, kanskje, for følelsen av kontroll

er god, men det er troen som virkelig er befriende.

Troen fritar ingen fra medbestemmelse eller ansvar, men innebærer en erkjennelse av vår egen tilkortkommenhet slik at vi kan overgi oss til eller bli et redskap for det vi tror på.

Jeg mener at det er en forutsetning for et godt liv å ha en tro. Hva vi tenker om det vi tror på kan variere veldig. Det kan være en spesifikk, religiøs tro, det kan være en tro på det Gode eller at det finnes noe der ute som er større enn jeg kan forstå.

Det kan være skremmende å møte det ukontrollerbare, og skal vi våge oss inn i det ukjente er vi avhengige av en tro på at det skal gå bra. Jeg har trua.

Olav J. Flemmen
Menighetsrådsmedlem og
overlege på gastrokirurgisk
seksjon STHF

En høst med mye orgel

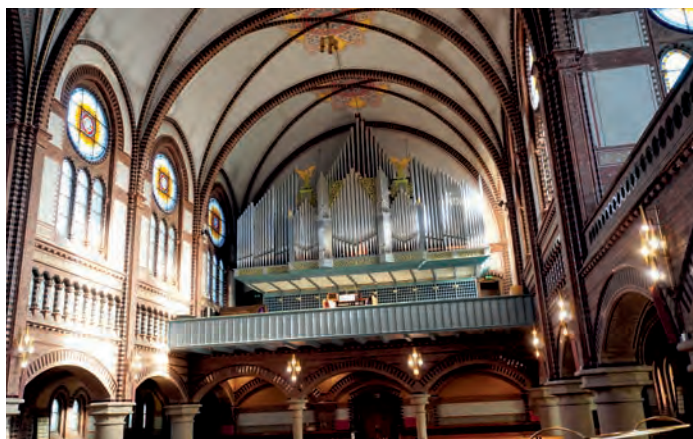
For fem år siden kunne Skien feire 125 år siden innvielsen av orgelet i skien kirke. Dette ble markert med et større rehabiliteringsarbeid med kirkens orgel. I kjølvannet av rehabiliteringen har det blant annet skjedd en utvidelse av de største orgelpipene slik at de har fått en enda mer margfull lyd. Ryktet om dette må ha spredt seg, for en rekke organister fra fjern og nær har i høst besøkt kirken for å ha orgelkonserter.

Bjørn Andor Drage, pensjonert domorganist i Bodø domkirke, presenterte klaverstykker av Schumann og Grieg og fikk vist at et stort kirkeorgel også passer utmerket til å presentere velkjente klaverstykker.

Kanadiske **Isabella Demers** framsto som en av verdens topp ti organister da hun spilte variasjoner over et velkjent tema av Paganini bare med pedaler. Publikum mistet nesten pusten av raske passasjer på orgelpedalene. Fra Tønsberg fikk vi besøk av domkantor Espen Melbø som

hadde med seg en kommende klaverkanon, Ellisiv Tandberg. Sammen framførte Griegs konsert i a-moll – for første gang på kirkeorgel og klaver. Det ble en feststund!

Siste konsert før deadline hadde vi besøk av **Iver Kleive**, som lærte å spille på orgelkrakken sammen med sin far Kristoffer. Gjennom sin lange orgelkarriere har han lært å få fram klangfarger ingen andre finner når han spiller både ny og gammel musikk i vår kirke. Dette skrives for å minne om at det alltid gir rikt utbytte når

en kommer innom en konsert i kirken vår med et av Norges flotteste orgler, i et kirkerom

med raus etterklang og vakker utsmykning.

Nils Øfstad

KFUK
KFUM

Program Vår 2025

Foreningens bankkonto: 2610 22 12796. Leder: Alfild Thorstensen, Tårnfjellvn. 21, 3910 Porsgrunn 905 59 940.
VIPPS: 548975.

Møtene begynner kl. 19.00 i Ungdomshuset.

Januar

7. Tidl. sykehusprest Terje Talseth Gundersen:
«Din tro har frelst deg» Sang og musikk: Berit og Fredrik Knobloch. Andakt v/Håkon Vold.

21. Skienpatriot Jan Thore Øvrums: «Skien på 70-tallet - med høy mimrefaktor» Et kåseri i ord og bilder.

Februar

4. Klinikksjef Robin Kåss: «Alltid berett». Sang av G-vox. «Kor uten grenser» (Nanset).

18. Japan - annerledeslandet. Eva Tokheim kåserer med ord og bilder fra en festreise i et spennende land. Sang av Breviksklang. K-koret.

23. Foreningens kirkesøndag. Kirkekaffe i Ungdomshuset.

Mars

4. Årsmøte.

18. Lufthavnprest på Gardermoen Torbjørn Olsen:
«Den magiske skjorta». Sang av Koriander (Nome).

April

1. Prest Janne Sannesmoen: «Pilegrimsvandring som livstolkning»

29. Skulptør og billedkunstner Elisabeth Helvin:
«Engler med boksehansker - kunsten som håpsbærer».

Mai

13. Tidl. biskop Laila Riksaasen Dahl: «Guds tilgivelse - og vår» Våren i ord og toner v/operasanger Kari Lise Høgseth.

27. Tur.

Middag for alle

Sju tirsdagsettermiddager denne høsten har det vært hyggelig matlaging og koselig måltidsfellesskap på «Middag for alle».

Det har vært både fårrikål, lapskaus og persisk mat på menyen. Og 3. desember serveres det juletaco!

Maten som serveres på «Middag for alle» er laget fra bunnen, og vi forsøker å lage den så allergenfri som mulig.

Som navnet sier, er dette et måltidsfellesskap for alle. Både unge og eldre, aleneboende og familier.

Middagen er gratis, med mulighet for å gi et bidrag. I forkant av hver middag, deles informasjon om meny

og påmelding på www.skienkirke.no og på Skien menighets Facebookside. Vårsemesterets datoer for «Middag for alle» er

klare, så merk deg dem allerede: 28.1., 11.2., 25.2., 11.3., 25.3., og 8.4., kl. 17 alle ganger. Velkommen!

Skien kirkes barnekor

I høst startet Skien kirkes barnekor opp igjen! Koret møtes hver tirsdag, kl. 17.30-18.30, til sang og lek.

På menighetens høsttakkefest hadde koret sin første opptreden; en fin opplevelse for både kormedlemmene og tilhørerne! Før jul skal koret ha en julekonsert i Skien kirke sammen med sangelever fra kulturskolen. Alle ønskes velkommen til den, tirsdag 3. desember kl. 18. På julaften deltar koret på gudstjenesten kl. 14.30.

Det er plass til flere medlemmer i koret. Går du i 1.-4. klasse og har lyst til å synge i kor, ta kontakt med Kari Lise (482 06 736) eller Øydis (907 56 203), dersom du har spørsmål rundt oppstart. Du kan også møte opp på en av øvelsene på tirsdager i Skien kirke.

VELKOMMEN TIL

Julekonsert

SKIEN KIRKES BARNEKOR
&
SANGELEVER FRA
SKIEN KULTURSKOLE

3. | KL. 18.00
DESEMBER

SKIEN KIRKE

AKKOMPAGNATØR FOR SANGELEVER: KARI LISE HØGSETH AKKOMPAGNATØR, SKIEN KIRKES BARNEKOR: ØYDIS STRANDGÅRD

DIRIGENT, SKIEN KIRKES BARNEKOR: KARI LISE HØGSETH

GRATIS INNGANG

DEN NORSKE KIRKE
Skien menighet

ØNSKER VELKOMMEN TIL

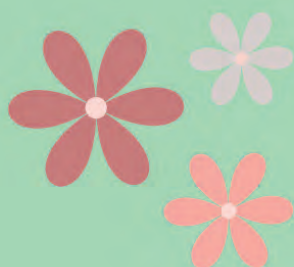
Middag for alle

HAR DU/DERE LYST TIL Å DELE ET
MÅLTIDSFELLESSKAP SAMMEN MED ANDRE?

ER DU:

Ung? Eldre? Aleneboende?
Stor familie? Liten familie? Par?

Hjertelig velkommen til
Middag for alle!

Ungdomshuset, Holbergsgate 3

kl 17.00

Vi serverer sunn og næringsrik mat.
Maten vil som regel være allergivennlig.

Våren 2025 er det Middag for alle følgende datoer:

28.1., 11.2., 25.2., 11.3., 25.3. og 8.4.

For å beregne riktig mengde mat, trenger vi påmelding innen
kl. 10 mandagen før middagen du/dere vil delta på,
på SMS til Øydis Strandgård: 907 56 203.
Middagen er gratis, med mulighet for å gi et bidrag.

MER HIMMEL PÅ JORD

For mer info og meny, se
www.skienkirke.no

Litt om advent

Advent er det navnet vi bruker på de siste fire ukene før julaften. Denne tiden kaller vi ofte for «ventetid», fordi vi venter på jula og alt det den innebærer. Ikke minst venter vi på den største gaven som noen gang er gitt oss: at Gud kom ned til oss mennesker i det lille barnet som ble født i Betlehem jule natt.

Derfor kan man si at adventstiden også er en tid for forberedelse, der vi gjør oss klar til å ta imot den som kommer til oss i julen: Jesus. Flere av bibeltekstene i adventstida peker fram mot Jesu komme, blant annet inntoget i Jerusalem (Matt 21,10–17).

Selve ordet advent kommer fra det latinske «Adventus Domini», som betyr «Herrens komme». «Adventus Domini» var et uttrykk som i Romerriket ble brukt om tiden like før en betydningsfull person skulle komme på besøk til en by

eller et sted. Da var det mye som måtte gjøres i stand på forhånd, akkurat slik det også er i dag i tiden før jul.

Adventsidens farge er fiolett – fargen for bot og selvransakelse. Fiolett er en blanding av rød, jordas farge, og blå, himmelens farge. Advent, og den fiolette fargen, peker framover mot det som skal skje: Himmel og jord møtes i Jesu fødsel. I den lutherske og den romersk-katolske kirken markerer advent starten på et nytt kirkeår: Første søndag i

advent er første søndag i det nye kirkeåret.

I Bibelen er det særlig to personer som forbindes med advent, profeten Jesaja fra Det gamle testamentet og Døperen Johannes fra Det nye testamentet. Begge peker vekk fra seg selv og fram mot Jesus. På julaften leses profetien om Jesus i Jesaja 7: Han skal få navnet Immanuel som betyr «Gud med oss».

Synnore Skree Skjeldal
Sokneprest Skien menighet

Jul

Krybben, barnet, hyrdene, englene, Maria og Josef. Vi har nok mange bilder av julefortellingen i hodene våre. Noen har selv en krybbe stående hjemme, kanskje med trefigurer, eller nydelige glassfigurer fra Hadeland.

Julepynt har vi hatt i nesten alle butikker siden oktober, og kanskje har du nynet på en julesang som du hørte på radioen eller på en julekonsert. Hva dreier det seg om? Hva er egentlig jul?

Kulissene var svært enkle, en stall, det var ikke husrom ledig når Gud kom til jord... Den mest kjente fortellingen, den vi kaller juleevangeliet, finner vi i Lukasevangeliet kapittel 2: Det skjedde i de dager... Gud blir synlig på jord gjennom barnet Jesus. Siden vokste han til og gav oss et bilde på hvordan Gud tar imot oss mennesker. Den som ligger nede reiser han opp, den som er for høy på seg selv, får et hint om at den minste er den største, - og for alle gjelder det at vi er så høyt elsket av Gud at han kom selv til jord for å fortelle det gjennom Jesus! Det er verdt en feiring! Fra å være den kanskje litt fjerne skapergud kommer

Gud til oss gjennom Jesus og blir vår bror, som enkelte salmediktere uttrykker det. I Johannesevangeliet er bildet av lys brukt: Det sanne lys som lyser for hvert menneske kom nå til verden. Og alle som tar imot ham, dem gir han rett til å bli Guds barn.

Selv vi mannfok tar imot en baby som strekkes imot oss. Kanskje vi ikke helt vet hva som skal gjøres, men «alle» smiler til det nye mennesket som er født og legges i armene våre.

Kanskje denne jula kan bli jula der vi tar imot Jesus og lar han få litt mer plass i våre liv? Da blir det høytid!

Øystein Gunnarsen
Prest i Skien kirke

Fakta:

Julaften: kvelden da det skjedde, Jesus sin burdagskveld! *Lukasevangeliet kapittel 2:* ... «og mens de var der kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la han i en krybbe».

Juledag: en litt mer høytidelig ramme med rom for refleksjon: Hva betyr det at Jesus kom til jord? Tekstene er hentet fra Johannesprologen (*Johannesevangeliet kapittel 1*) «Ordet ble menneske og tok bolig i blant oss».

Visste du at....

... fra gammelt var ordet "jul" det nordiske navnet på feiringen av at solen snudde. Etter innføringen av kristendommen ble ordet jul brukt om feiringen av Jesu fødsel.

... julehøytiden varer fra julaften til første søndag etter nyttår.

... vi importerte 165753 juletrær i Norge i 2023.

... 1 112 853 er maks antall snille barn i Norge.

... julenissen har 213 753 reinsdyr tilgjengelig i år.

... det var 409 691 som deltok på Gudstjeneste på julaften i 2023.

... i Norge er det vanlig å regne 24. desember (julaften) som høydepunktet for julefeiringen. Over store deler av verden er det likevel den 25. desember som er høydepunktet i feiringen.

... Bibelen forteller flere historier om Jesu fødsel. Den mest kjente fortellingen starter med "Det skjedde i de dager", og kan leses i evangeliet etter Lukas kapittel 2, vers 1-20.

... det er Øystein Gunnarsen som er prest på gudstjenestene på julaften i år.

Kilde: SSB, Den norske kirke

En grønn kirke

Deilig er jorden, prektig er Guds himmel... Helt siden jeg kom til Norge i julen 1985 har jeg undret meg over akkurat denne strofen, som innleder den mest høytidelige julesangen i Norge.

Her er det ikke snakk om Frelserens fødsel, engler, juletre og julelys, men «jord» og «himmel»...

I dag synes jeg det er en passende overskrift for en artikkel om «grønn kirke» i julenummeret til menighetsbladet!

Skien menighet har sluttet seg til den norske kirkes engasjement for klima og miljø – vi har blitt en «grønn kirke». Dette innebærer en del forpliktelser for å arbeide med bærekraft, klima og miljø i menigheten. Diakoniutvalget

har laget tiltaksplan og har oppfølgingsansvar. Et av disse tiltak er å forankre «grønn kirke-tanken» i menigheten.

Skaperkraft og natur er sentrale temaer i bibelen og også vår kirke gjenspeiler dette ute og inne: Vi har lindetrær og småfugler, summende insekter i blomsterbedene og villvinranker ...

Liljedekor, levende blomster og lys på alteret, kornaks og vindruer pryder antependiet, orgelet får sine toner fra luft igjennom pipene laget av skogens tre og jordas metall,

i glassvinduet ser vi et lam og en pelikanmor med ungene og en regnbue hvelver seg over alteret...

Vi ønsker å styrke bevisstheten, takknemligheten og omsorg for denne sammenhengen mellom Gudstro og skaperverk og tenker at ingen innsats for å hegne om denne er for liten. Her er noen eksempler:

- Det har blitt satt opp et sykkelstativ foran kirken
- Bærekraftig mat er et av kriteriene når det lages spiseseddel til «middag for alle»
- Kirkekafe handles fra fairtrade
- Vi ønsker å beplante en

grønn plenfleck bak kirken med snittblomster sommertid.

Har du grønne forslag og lyst til å bidra til tydeliggjøring av den grønne profilen i Skien menighet, må du gjerne ta kontakt på mitt mobilnummer: 986 26 133.

Det går mot jul og vi ønsker å glede våre kjære med julegaver og oppmerksomhet, men hva skal vi gi? Her vil jeg komme med et lite forslag: Å gi av sin tid til samvær og fellesopplevelser er en minneverdig og meningsfull gave og en morsom og kreativ måte å vise omtanke på. Jeg håper du lar deg inspirere!

Susanne Rimestad
Medlem i diakoniutvalget

GUDSTJENESTER

November

24.11 kl. 1100 Gudstjeneste. Jettestuen. Mulighet for dåp.

Desember

01.12 kl 1100 1. søndag i advent. Skjeldal. Nattverd.
08.12 kl 1100 2. søndag i advent. Gunnersen. Mulighet for dåp.
15.12 kl 1100 3. søndag i advent. Gunnersen. Mulighet for dåp.
22.12 kl 1100 4. søndag i advent. Jettestuen. Nattverd.
24.12 kl 1200 Kverndalen bo og dagsenter. Jettestuen.
Kl 1430 Julaftengudstjeneste i Skien kirke. Wikstøl,
Wisniewska og Gunnersen. Barnekoret deltar.
Kl 1600 Julaftengudstjeneste. Wisniewska og Gunnersen.
25.12 kl 1200 Gudstjeneste. Jettestuen. Nattverd.
29.12 kl 11 Skjeldal. Nattverd.

Januar

05.01 kl 1100 Gunnersen. Mulighet for dåp.
12.01 kl 1100 Skjeldal. Mulighet for dåp.
19.01 kl 1100 Gunnersen. Mulighet for dåp.
22.01 kl 1900 Solidaritetsgudstjeneste, Messe for verdighet. S
Kjeldal m/flere.
26.01 kl 1100 Jettestuen. Mulighet for dåp.

Dette er de planlagte gudstjenester framover, men det kan komme endringer.

Februar

02.02 kl 1100 Skjeldal, Kirkens SOS. Nattverd.
06.02 kl 1900 Jettestuen: Samefolkets dag.
09.02 kl 1100 Gunnersen. Mulighet for dåp.
16.02 kl 1100 Jettestuen. Mulighet for dåp.
23.02 kl 1100 Gunnersen. Nattverd.

Mars

02.03 kl 1100 Gunnersen. Mulighet for dåp.
09.03 kl 1100 Skjeldal. Mulighet for dåp.
16.03 kl 1100 Gunnersen. Mulighet for dåp.
23.03 kl 1100 Jettestuen. Mulighet for dåp.
30.03 kl 1100 Gunnersen. Mulighet for dåp.

Konsserter Skien kirke:

01.12 kl 1900 Musikkrådets julekonsert.
02.12 kl 1730 Stille natt Hellige natt. (Ticketmaster).
03.12 kl 1800 Skien kirkes barnekor og sangelever fra
Skien kulturskole
11.12 kl 1900 Ulrikke Brandstorp. (Eventim).
15.12 kl 1930 Julen i ord og toner. Gratisarrangement.
16.12 kl 1830 Trygve Skaug (Eventim).
18.12 kl 2000 Aleksander Walmann (TicketCo).

Vi har også et tilbud til deg:

Trim med mening!

Ta kontakt for å se hvilke ruter
som er ledige eller hvilke du kan
tenke deg når de blir ledige!

Kontakt Skien menighetskontor 35 58 11 49 eller
Øystein Gunnersen 414 57 874 om du vil ut
å gå en tur 3 ganger i året!

Velkommen til Hedvigs salong!

Førjul 2024 - et formiddagstreff

med hyggelig fellesskap over en kaffekopp
for deg som er hjemme på dagtid! Det blir en
enkel lunsj og kaffe med noe attåt. Spennende
kulturelle innslag i «kulturhalvtimen»

Sted: Holbergsgt. 3, Ungdomshuset, 2. etg.
(Det er heis)

Tid: Torsdager kl. 12 – 14 følgende dato:
5. desember

fellesskap – kultur – tro
Arr.: Diakoniutvalget i Skien menighet

DØDE BOSATT I SKIEN SOKN

Liv Grethe Erlund
Arne Bråten
Irene Marita Aasen
Astrid Næs
Sigrid Høiseth
Gerd Evelyn Andersen
Svein Kristian Ekerhovd
Astri Marie Hagen
Frank Wollenberg
Gunnar Løberg
Gro Riis
Magne Løwe
Ingebjørg Oline Opheim
Marit Helene Vogsland

Gunnar Olav Gunstrøm
Harry Klokseth
Inger Olette Darrud
Leif Harald Hansen
Solveig Sjølland
Synnøve Kise
Astrid Aasland
Ellen Synnøve Aafos
Alf Kristian Aafos
Rannveig Lund
Per Bjarne Tveito
Jørn Stig Pedersen
Ingrid Solvang Berge
Liv Maria Aldis Cleo Odden
Inga Marie Abrahamsen
Ragnhild E. Brynhildsen
Willy Arthur Hagen

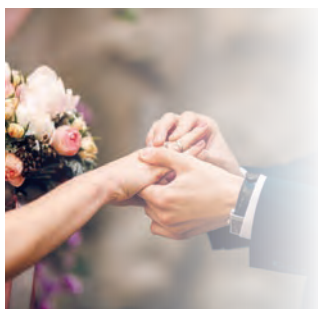
DØPTE

Andrea Feragen Lauritzen
Jeppe Fillingsnes Marker
Aksel Bachmann Langkaas
Brage Rom Stensrud
Henry Bysheim Gunnulfson
Olivia Moen Kleiv
Martin Juul Valen-Øyen
Louise Iversen

Levi Gallefos
Leo Billington
Annar Dunderovic Søntvedt
Sara Lovise Navestad
Felix Flatner Fjeldberg
Savior Osaghae
Tobias Immanuel Solis
Lilly Tollnes Hajic

VIGSLER

Wenche Kristine Bull Gashi
& Valmir Gashi

Audun Haga, leder i Kirkens SOS Telemark, og Klosterøen & Scheensvassdraget spadser- og mandssangforening kommer på besøk på gudstjenesten 2. feb. Da er temaet «En for andre», og er en guds-tjeneste der Kirkens SOS løftes fram.

Vi trenger din hjelp!

I desemberutgaven av menighetsbladet spør vi om en gave til Skien menighets diakonale arbeid. Mange trenger både praktisk og økonomisk hjelp som Skien menighet får anledning til å formidle. Takk for din gave til dette viktige arbeidet i byen.

- Gi en gave til kontonummer **2680 36 04990**
- Du kan også benytte **Vipps: 55096**
- Ønsker du en giro tilsendt kan du ringe **35 58 11 49** og menighetssekretær Mona vil ordne dette for deg!

Kvittering		Beløp		Betalernes kontonummer		Blankettnummer	
Innbetalt til konto							
Betalingsinformasjon		GIRO		Betalingsfrist			
Støtte til Diakonarbeidet		Underskrift ved girering					
Betalst av		Betalst til					
		Skien menighet					
		Schweiggaardsgt. 11					
		3717 Skien					
Belast konto		Kroner		Øre		Til konto	
Kundidentifikasjon (KID)						Blankettnummer	
H				< >		2680.36.04990 < >	

SKIEN MENIGHETSBLAD

gis ut av Skien menighet.

Det kommer ut 3-4 ganger i året og deles ut gratis til alle hjem i Skien sokn.
Frivillig kontingent kr 200,- pr. år bankgiro 2680 36 04990 eller Vipps 55096.
Adresse: Schweigaardsgate 11, 3717 Skien.

Redaksjonen for dette nummer: Redaktør Lorentz Berg, Stine Benjaminsen Nygård, Torunn Elisabeth Birkeli, Øystein Gunnarsen og Halvor Bjørkum. E-post til redaksjonen er: skien.menighet@skien.kommune.no

Skien Menighetskontor,
Schweigaardsgt. 11 - 35 58 11 49
skien.menighet@skien.kommune.no

Kirkegårdskontoret Nordre Gravlund
40 40 65 71

Kirkevergen i Skien 35 58 11 80
kirkevergen@skien.kommune.no

Mona Skifjeld, menighetsekretær
35 58 11 49
annemona.skifjeld@skien.kommune.no

Øystein Gunnarsen, kapellan
35 58 90 75 / 41 45 78 74
oystein.gunnarsen@skien.kommune.no

Liv Espeland Jettestuen, prost
35 58 90 81 / 991 58 627
livespeland.jettestuen@skien.kommune.no

Synnøve Skree Skjeldal, sokneprest
35 58 90 74 / 95 99 20 06
synnoveskree.skjeldal@skien.kommune.no

Trond Kåre Andersen, kirketjener
48 22 90 11
trond-kaare.andersen@skien.kommune.no

Torunn Skifjeld, diakon
35 58 90 78 / 45 23 46 07
torunn.skifjeld@skien.kommune.no

Øydis Strandgård, barne- og ungdomsdiakon 90 75 62 03
oydis.strandgard@skien.kommune.no

Ingrid Sofie Mjøen, menighetspedagog
97 02 51 72
ingrid.sofie.mjoen@skien.kommune.no

Karolina Wisniewska, kontor
40 48 65 09
karolina.wisniewska@skien.kommune.no

Gunhild Bjørkøy, Vikar kontor
915 18 978
Gunhild.Bjorkoy@skien.kommune.no

Arild Bakke, dirigent TO SPIR
908 73 895
sangmannen@gmail.com

Vi hjelper deg med gravstellet

kirkegardsservice.no

Ring 909 15000

Norsk Kirkegårdsservice

15 år

GRENLANDS ELDSTE BEGRAVELSESBYRÅ

Vi ønsker å gjøre vårt beste for at du som pårørende blir møtt med personlig hjelp, varme og kunnskap.

Vi er tilgjengelig til alle døgnetstider og vår vakttelefon: **35 55 05 82** er åpen 365 dager i året. Vi har alltid tid til en samtale og våre medarbeidere har taushetsplikt.

Begravelses- Byrået Andersen
Oscar G. Andersen off.

Avd. Skien:
Gimsøy Plass 8, 3730 Skien
Tlf: 35 52 33 44
Epost:
andersen@begravelse.no
www.begravelse.no

Rørlegger'n AS

Porsgrunnsvn. 304, 3740 Skien, Tlf: 35 91 35 00 • Vakt tlf: 95 28 70 00
www.rorlegger.no • E-post: firmapost@rorlegger.no

Telemark stein
Avdeling av Strandberg stein

GRAVSTEINER - NAVNTILFØYELSER
Tlf: 35 53 91 19 E-post: telemark@strandbergstein.no
Ny adresse: Kjørbekksvingen 1, 3735 Skien (v/Biltema)

TJENESTER

- Bolig og fasaderengjøring • Tapet og gulvbeleggarbeider
- Flytparkering • Vedlikehold næringseiendommer
- Vedlikehold sameie og borettslag
- Innvendig og utvendig rehabilitering / oppussing
- Innvendig og utvendig malerarbeider på nybygg

malermester KJELSEN & TUFTE as

Klostergata 43 - 3732 Skien
Tlf: Øystein: 920 25 446 • Øyvind: 911 68 193
Epost: post@kjellsentufte.no • www.kjellsentufte.no

THURE TRYKK

Trommedalsvegen 227, 3740 Skien • Tlf: 35 90 55 90
www.thure-trykk.no

Støtt våre annonsører — de støtter oss!

ANTON W. JOHANSEN AS
GJERDEFABRIKK - SMEDFORRETNING - MEKANISK VERKSTED

Lundegata 35, 3722 Skien
Tlf 35 51 91 50

Barnas

Fargelegg!

Tegning:
Chiara Bertelli

Gi barnebladet
Barnas til et barn
du er glad i!

Disse oppgavene er
hentet fra bladet.

Bestill abonnement
på sondagsskolen.no
eller 22 03 71 00

Hvilken
høne har
ikke fjær?
Svar:
Marihøna

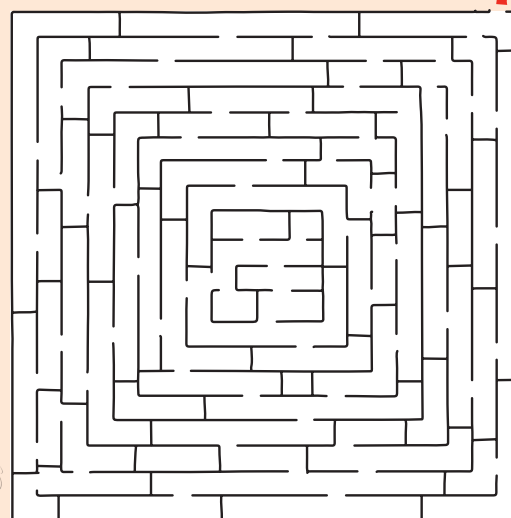
Vits

Finn 10 guttenavn

Let bortover og nedover. Finner du alle?

K	E	Y	J	E	S	U	S	J	N
A	K	S	E	L	T	S	S	O	I
E	S	P	E	N	H	A	T	H	S
R	M	O	R	T	E	N	K	A	A
L	J	Y	M	T	O	D	D	N	K
I	F	V	C	T	D	E	W	N	A
N	K	S	K	K	O	R	K	E	F
G	R	H	U	J	R	Q	A	S	M
O	U	X	J	P	J	W	P	I	E
F	D	Z	T	H	O	R	O	T	A

Finn fem feil

Her forteller Gabriel Maria at hun skal bli mammaen til Jesus. De to bildene
er nesten helt like, men kan du finne de fem feilene på bildet til høyre?

Labyrint

Kan du hjelpe Maria å
finne veien til Elisabet?

Tegning: Chiara Bertelli

Søndagsskolen – mer enn du tror